

МАНІПУЛЮВАННЯ СВІДОМІСТЮ VIA ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС

Стрельченко А. І., студ. гр. ПР-82,

Медвідь О. М., к. філол. н., доцент СумДУ

Політичний дискурс є предметом дослідження багатьох вчених. Серед них Демянков В. З., Дибенко М. А., Кондратенко Н. В., Нагорна Л. Б., Петренко В. В., Фоменко О. С., Медвідь О. М. та інші.

Мовне маніпулювання політичною свідомістю у політичному дискурсі здійснюється за допомогою словесної імплікації за рахунок ідеологічності, оцінювання, модальності, рухомості, семантики та прагматики слова, варіативності денотативних та конотативних значень одних і тих же мовних знаків під впливом соціальних, культурних та інших факторів.

На лексичному рівні образність та виразність мови публічних промов досягається завдяки використанню тропів – засобів фігурального зображення предметів та явищ, до найпоширеніших з яких відносяться метафора, епітет, та інші.

На синтаксичному і лексико-синтаксичному рівні поширеними є такі засоби, як риторичні питання, що забезпечують реалізацію риторичної стратегії. Сучасні політики віддають перевагу простим реченням, і багато складних речень або мають характер формально простого, або головне речення не несе значного інформаційного навантаження, але лише вводить підрядне.

Серед стилістичних фігур можна виділити повтори. Ці фігури підвищують загальну експресію, створюючи особливий ритм фрази або цілого смислового фрагменту, служать засобом акцентування найбільших важливих, із погляду автора, змістових елементів промови, посилюючи тим самим вплив виступу на адресата.

Особливе значення для всіх різновидів політичного впливу має використання прономінальних форм дієслів 1-шої особи множини, тому що вони дозволяють політику реалізувати свої цілі: звертатися до різноманітних груп населення, установлювати зв'язки в рамках групової свідомості в залежності від своїх намірів, створювати почуття спільності, залучати на свою сторону, імпліцитно представляючи себе і свою програму. Форми дієслів 1-шої особи однини характерні для політиків, які вже перемогли і займають високу посаду. Це може пояснюватися тим, що кандидат бажає сформувати імідж сильного, рішучого, здатного до реформ політика, і частий

ужиток "я" повинен продемонструвати, що в партії і для виборців є лідер, спроможний зайняти керівну посаду.

Політичні промови, що представляють собою взірць ораторського мистецтва, використовуючи розвинутий інструментарій риторики для здійснення головної мети – переконання, - виявляють наявність великої кількості засобів впливу, що дає змогу дійти висновку про велику сугестивну силу політичного виступу як типу тексту. Реалізація риторичної стратегії, що передбачає дотримання принципів і методів риторики як теорії переконуючої комунікації відбувається в таких промовах на кожному рівні мовної системи.

Стрельченко, А.І. Маніпулювання свідомістю via політичний дискурс [Текст] / А.І. Стрельченко, О.М. Медвідь // Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів фак-ту іноземної філології та соціальних комунікацій, Суми, 19-20 квітня 2012 року / Відп. за вип. В.В. Опанасюк. — Суми : СумДУ, 2012. — Ч.1. — С. 105-106.